

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Woźniak

Sędziowie: SSO Ewa Blumczyńska

SSO Ryszard Małecki (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2014 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Zakładu (...)w W.Oddział w K.

przeciwko pozwanemu E. G.Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 15 listopada 2013 r.

sygn. akt XII Nc 1400/13

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu Poznań-Stare Miasto w Poznaniu do dalszego prowadzenia.

/-/ E. Blumczyńska/-/ B. Woźniak/-/ R. Małecki

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu Zakład (...)Oddział w K.domaga się zasądzenia od pozwanego Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)w P.E. G.kwoty 32,64 zł tytułem odsetek od opłaty za udzielenie przez powoda informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji, ustalonych w nocie odsetkowej nr (...)z dnia 4 lipca 2013 r., a nadto zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Postanowieniem wydanym w dniu 15 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu odrzucił pozew, obciążając Skarb Państwa kosztami postępowania.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd stanął na stanowisku, że nie ma podstaw do uznania, aby stan faktyczny wskazany w pozwie, tj. wykonanie przez powódkę obowiązku wynikającego z art. 2 ust. 5 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji i naliczenie opłaty z tego tytułu oraz za odsetki za nieterminowe uregulowanie tej opłaty, odpowiadało kryteriom sprawy cywilnej w rozumieniu art. 1 k.p.c. Sąd Rejonowy argumentował, że udzielenie informacji komornikowi jest obowiązkiem ustawowym podmiotów wskazanych w przepisie art. 2 ust. 2 u.k.s.e., za naruszenie którego grozi grzywna. Organ egzekucyjny działa zatem w ramach imperium, a pozycja podmiotów w tym przepisie wskazanych nie jest równorzędna wobec komornika. W konsekwencji, nie można przyjąć, aby występowały względem siebie dwa równorzędne podmioty, co jest typową cechą stosunków cywilnoprawnych. Zdaniem Sądu,

możliwość pobrania przez podmioty opłaty nie oznacza, że powstaje w tym zakresie stosunek cywilnoprawny i sprawa podlega rozpoznaniu w procesie cywilnym. Strona powodowa nie twierdziła przy tym, że jest wierzycielem pozwanej, a sformułowała jedynie twierdzenie o przysługiwaniu jej prawa do odsetek od opłaty, o której stanowi przepis art. 2 ust. 9 u.k.s.e. Sąd ocenił również, że realizacja prawa do uzyskania opłaty winna mieć miejsce w postępowaniu egzekucyjnym, w którym wykonany został przez dany podmiot obowiązek wynikający z art. 2 ust. 5 u.k.s.e. Podmiot taki ma bowiem prawo do wystąpienia ze skargą na czynności komornika, który odmówi uiszczenia opłaty w ogóle, bądź w określonej postanowieniem wysokości, ewentualnie ze skargą na bezczynność organu egzekucyjnego, który mimo wezwania do uiszczenia opłaty, nie podejmuje żadnych działań celem zadośćuczynienia temu żądaniu. Sąd nie wykluczył również wystąpienia przez powódkę na drogę sądową z roszczeniem odszkodowawczym, jednakże pozew wniesiony w niniejszej sprawie nie ma takiego charakteru, gdyż intencją powódki jest uzyskanie odsetek od opłaty, o której stanowi art. 2 ust. 9 w zw. z art. 2 ust. 5 u.k.s.e. Jako podstawę prawną postanowienia Sąd wskazał art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się powód, który za pośrednictwem swojego pełnomocnika wywiódł zażalenie, zaskarżając orzeczenie w całości i domagając się jego uchylecia. Skarżący zarzucił obrazę przepisu art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c., który w niniejszym stanie faktycznym nie mógł znaleźć zastosowania, ponieważ żądane przez powoda odsetki wynikają ze zdarzenia cywilnoprawnego i jako takie mogą być dochodzone na drodze procesu cywilnego, a tym samym brak jest podstaw do twierdzenia o niedopuszczalności drogi sądowej.

W uzasadnieniu skarżący argumentował, że między powodem a pozwanym powstał stosunek cywilnoprawny w związku z dopuszczeniem się przez pozwanego zwłoki w uregulowaniu należności pieniężnej, co prowadzi do możliwości żądania przez powoda odsetek. Żalący odwołał się również do uzasadnienia postanowienia tutejszego Sądu z dnia 11 października 2013 r. wydanego w sprawie II Cz (...).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione.

Sąd Okręgowy podziela rozważania prawne natury ogólnej poczynione przez Sąd Rejonowy w kwestii definicji „sprawy cywilnej”.

Zważywszy na przepisy art. 2 ust.5 w zw. z ust. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji oraz art. 761 § 1 k.p.c., z których wynika obowiązek powoda udzielenia komornikowi informacji, jak również art. 762 § 1 k.p.c. przewidujący możliwość ukarania powoda przez komornika grzywną, nie sposób przyjąć, by ZUS i komornik sądowy byli podmiotami równorzędnymi. Stosunek łączący strony wykazuje cechy analogiczne ze stosunkiem łączącym sąd i biegłego sądowego, a więc jest to stosunek wykazujący cechy zarówno cywilnoprawne, jak i administracyjne (por. uchwałę SN z 19.03.1996 r., III CZP 22/96, M.Prawn. 1996/8/290).

Bez wątpienia wydatki komornika sądowego w postaci kosztów uzyskiwania informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego lub wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia (art. 39 ust. 2 pkt 7 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji), tj. również koszty opłat należnych (...) za udzielenie informacji z kont ubezpieczonych i płatników należy zaliczyć do kategorii kosztów postępowania egzekucyjnego. Koszty postępowania egzekucyjnego ustala organ prowadzący to postępowanie. Jeżeli jest nim komornik, ustala on koszty postępowania odrębnym postanowieniem (art. 770 zd. 3 k.p.c.). Postanowienia komornika w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego mogą być na ogólnych zasadach zaskarżone skargą na czynności komornika. Skarga na czynności komornika sądowego przysługuje również w razie braku wydania przez komornika sądowego postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania egzekucyjnego. Podkreślić należy również, że koszty postępowania egzekucyjnego mogą być ustalone wyłącznie w tym postępowaniu, w którym powstały, co wyklucza możliwość ich ustalenia w jakimkolwiek innym postępowaniu (por. wyrok SN z 14.06.1973r., I CR 250/73, OSNC 1974/6/110). Jak słusznie więc zauważył Sąd Rejonowy, żądanie uiszczenia przez komornika opłaty za udzielenie informacji może być realizowane przed sądem powszechnym, w toku postępowania egzekucyjnego.

Nie można jednakże pominąć, że w niniejszej sprawie Zakład (...)nie dochodzi opłaty za udzielenie informacji, ale odsetek od nieterminowo przekazanych przez komornika opłat. Odsetki te nie mogą zostać zakwalifikowane jako koszty postępowania egzekucyjnego, gdyż są świadczeniem ubocznym należnym wierzycielowi w związku z nieterminowym spełnieniem świadczenia głównego. Ich dochodzenie w ramach postępowania egzekucyjnego jest niedopuszczalne – stanowią one bowiem zobowiązanie komornika w relacji z osobą trzecią, które odrywa się od kosztów postępowania egzekucyjnego.

Nieterminowość spełnienia świadczenia pieniężnego w postaci przedmiotowej opłaty za udzielenie informacji stanowi natomiast zdarzenie stricte cywilnoprawne, które jest źródłem roszczenia o odsetki za opóźnienie (por. uchwałę TK z 25.01.1995 r., W 14/94, OTK 1995/1/19, Dz.U.1995/14/67). Ta cecha przedmiotowego roszczenia przesądza o cywilnoprawnym jego charakterze i o dopuszczalności drogi sądowej.

Niezależnie od tego, brak jest podstaw do wskazania innej drogi niż droga sądowa, na której (...) mógłby domagać się odsetek od komornika w przedmiotowych okolicznościach faktycznych. W omawianej sprawie nie było więc podstaw do odrzucenia pozwu z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, albowiem brak przepisów szczególnych, które przekazywałyby sprawę do właściwości innych organów niż sąd powszechny.

Reasumując, roszczenie o odsetki z tytułu opóźnienia komornika w uiszczeniu opłaty za udzielenie przez (...)informacji na koncie ubezpieczonego i płatnika ma charakter cywilnoprawny i może być dochodzone na drodze procesu o zapłatę (por. również powołane w zażaleniu postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 11 października 2013 r., II Cz (...)).

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu Poznań – Stare Miasto w Poznaniu do dalszego prowadzenia.

/-/ E. Blumczyńska/-/ B. Woźniak/-/ R. Małecki